

891.79

V5882

01

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

ELIAS CZAYKOWSKY
COLLECTION OF
UKRAINIAN CULTURE

891.79

v5082

01

IN

HA

15

РЕПЕРТУАР
„ДІТОЧОГО ТЕАТРУ“

ІМЕННИИ ВЛОДКА.

ЛЬВІВ, 1922.

НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА: „СВІТ ДИТИНИ“.

Видання „Світа Дитини“:

а) Діточа Бібліотека:

- Ч. 1. *Оскар Уайльд*: „Зоряний Хлопчина“, стор. 48 з 16 образками.
- Ч. 2. *Вільгельм Буш*: „Максим і Марко“, стор. 64, з 95 образками.
- Ч. 3. *О. Білоусенко*: „Пригоди Вовка-Неситого“, 68 стор. з 54 образками.
- Ч. 4. *Вільгельм Буш*: „Нечемне вороня“, 52 стор. з 48 образками.
- Ч. 5. *Я. Вільшенко*: „Чорнокнижник із Черногори“, 72 стор. з 70 образками.
- Ч. 6. *Я. Вільшенко*: „Червона Шапочка“, 48 стор. з 6 образками і нотами.
- Ч. 7. *Антін Лотоцький*: „Вільгельм Тель“, істор. оповідань, перероблене з Ф. Шіллера, 52 ст., з 13 образками У. Баура.
- Ч. 8. *Фільгеленес*: „За вітчину“, два оповідавя з історії Греків і Римлян, з 10 образками.
- Ч. 9. *Микола Баврисевич*: „Лісова казка“, сценка на 1 дію для діточого театру (з нотами).
- Ч. 10. *Ірація Товпліс*: „Дарунки Русалок“, сценічна фантазія для дітей у двох діях.
- Ч. 11. *Я. Вільшенко*: „Коник Стрибунець“, сценічна картина на 1 дію, з 4 образками.
- Ч. 12. *Леся Верховинка*: „Іменини Влодка“, комедійка на 3 дії.

В приготованю:

- Ч. 13. *Марія Штелігіна*: „3 села і з міста“, нариси з життя дітей.
- Ч. 14. *Володимир Островський*: „Соняшник“, сценічна картина на 3 дії.

ДИТОЧА БІБЛІОТЕКА.

Книжечка 12.

Леся Верховинка.

ІМЕННИ ВЛОДКА.

Комедійка у 3 діях.

ЛЬВІВ, 1922.

НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА: „СВІТ ДИТИНИ“.

Право передруку законно застережене.

З ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА.

891.79

V5882

O i

ОСОБИ:

Батько дітий.

Мама.

Влодко, ученик II-ої кляси гімн., літ 11.

Наталка, його сестра, літ 10.

Миросьо, його брат, літ 6.

Славко, приятель Влодка, літ 10.

Оля, його сестра, літ 8.

Ганна, стара служниця.

Річ дієть ся в малім місточку підчас вакацій.

ДІЯ I.

(Сцена представляє діточу кімнату. В стіні, напроти глядача, два вікна і скляні двері, що виходять на ганок, а на право двері до другої кімнати. На середині стоїть стіл і кілька крісел, під стіною на ліво два ліжка, під стіною на право шафа, а біля неї мала полочка з книжками. Коло одного вікна малий округлий столик, а коло другого кошик на цвіти. На нім різні кімнатні цвіти у вазонках. На стінах образки, на вікнах білі занавіси.)

ЯВА 1.

Наталка, сидить коло малого столика і читає книжку.

Наталка *(сама до себе)*. Ох Боже, як мені вже знудилась отся книжка... Ні, не буду вже більше її читати. Кину кудинебудь у кут, а сама побіжу хочби до городу. *(Встає з крісла і підходить до шафи з книжками, та тут задержуєть ся.)* Але сю книжку дав мені татко і казав уважно читати її... А я ось тільки шість сторінок прочитала. Стидно... Ну, алеж тепер вакації, тож не можна так багато читати, як у зимі. Татусьо самі кажуть, що тепер діти повинні бігати, бавити ся і набирати сил. *(Кладе книжку на полочку і відчиняє скляні двері та стає на порозі.)* І чого той Влодко так довго

барить ся в місті? Казав, що тільки побіжить до крамниці по цвяшки, а вже годину його нема. Ось уже біжить. *(Відступаєть ся від дверей, а на порозі стає Влодко.)*

ЯВА 2.

Наталка і Влодко.

Наталка. Чого ти так довго сидів у крамниці? Дочекати ся тебе не можна.

Влодко *(усміхаєть ся весело).* Го, го, го, я вже й не памятаю, коли вернув із крамниці.

Наталка. А деж ти був? Та ти казав мені, що вернеш ся швиденько і підемо ще перед обідом купати ся. А так уже за пізно; я чую, що з кухні розносить ся запах смажених котлетів *(нюхав).* Зараз покличуть нас на обід.

Влодко. Ха, ха, ха! Ну, мушу признати, що моя сестричка має незвичайно розвинений змисл нюху. А я маю знов страшенно острый слух. О, перед моїми вухами не вкриєть ся ніяка тайна. *(Робить таємничі міни.)* І тепер перед хвилиною, завдяки своєму слухови, я почув щось такого гарного.

Наталка *(цікаво).* Щож такого ти почув?.. Від кого? Де?

Влодко *(смієть ся).* Не скажу, ні! Се моя тайна. *(Викручуєть ся на однім зап'ятку і плече в долоні.)*

Наталка *(хапає Влодка за рамя).* Скажи мені, Влодзю, бо гину з цікавості. Ти чогось такий радий, твої очі так весело блищать ся... Се мусить бути якась приємна новина?

Влодко. Для мене дуже приємна. *(Перестає крутити ся і стає перед Наталкою в поважній позі, вложивши руки до кишені).* Чи знаєш ти, який то буде день від нині за

тиждень? Ану, пригадай собі! *(Дивить ся хвильку на сестру, щоби переконати ся, чи вона вже собі пригадала.)* Не знаєш? Великий, важний день! Велике свято, незвичайне торжество...

Наталка *(сердито)*. Е, ти собі жартуєш із мене! Але я не дам вивести себе в поле. Знаю, що за тиждень нема ніякого великого свята. Я що дня дивлю ся на календар, що висить у татка на стіні, а там усі свята назначені червоною краскою...

Влодко *(перебиває її)*. Алеж прошу так не де-нерву-ва-ти ся, моя люба сестричко. Я сам постараю ся вам пригадати.

Наталка. Вже знов через „ви“! Прощу тебе, дай собі з тим спокій.

Влодко. Про мене нехай буде через „ти“. Отже, слухай добре, за тиждень є мої іменини. Чуєш, мої іменини...

Наталка. Ах, справді. А я зовсім забула. Ну, але се ще хіба не та приємна новина, що ти почув.

Влодко. Будь терпелива і слухай далше. За тиждень мої іменини, а завтра їде татко до Львова. Розумієть ся, треба купити якийсь даруночок для свого найстаршого сина... А я зовсім випадково дізнав ся про сей замір. Вернув із крамниці і зараз таки, не вступаючи до хати, біжу до саду, щоби подивити ся, чи пристигли вже яблука на тій великій яблінці. Зірвав одно — квасне, зірвав друге — і се несолодке. Е, думаю собі, ще треба трохи пождати на яблука і хочу вже йти геть зі саду. Аж тут чую, хтось розмовляє в альтані і то притишеним голосом. Я зараз догадав ся, що тут якась тайна. Підкрав ся тихесенько аж недалеко альтани, сховав ся в корчі і слухаю.

Наталка *(обурена)*. А то гарно так підслухувати...

Влодко. Не перебивай. Слухаю і пізнаю голоси мамці і татка. Радять ся, що купити у Львові для мене на іменини. І знаєш, що постановили купити?

Наталка. Говори скорше. Я вже не хочу згадувати.

Влодко. Від татка дістану касетку з фарбами і взорами до мальованя... Знаєш, щось подібного, як ми бачили у Івася. А від мамці... *(розводить руки)* щось чудового... годинник, правдивий срібний годинник.

Наталка *(недовірливо)*. Що, годинник? Се неможливе, щоби такому малому хлопцеві справляли родичі годинник. Тобі хіба причуло ся...

Влодко. По перше, люба сестричко, я вже не малий хлопець, але ученик другої кляси гімназіяльної, а по друге мені ніколи ніщо не причуваєть ся. Чув виразно мамин голос: купи для Влодка срібний годинник.

Наталка *(відходить на бік і говорить сама до себе)*. Який він щасливий... Якіж гарні, які дорогі дарунки...

ЯВА 3.

Наталка, Влодко, Ганна, Миросьо.

Ганна *(Входить дверми на право, з головою завязаною білим платком, з закоченими рукавами, забілена мукою. За нею всуваєть ся Миросьо і тягне за собою дерев'яного коника на колісцях)*. Чи є тут Влодзьо? Ага, аж тут я знайшла збиточника. По цілім подвірю бігаю, задихала ся, ноги свої старі о каміня пооббивала, а він тут.

Влодко. Бійте ся Бога, Ганно, чогож ви так страшенно бігаєте? Для вас се дуже шкідливе, бо ви, скільки знаю, терпите на гостець. Мусите шанувати ся.

Ганна *(воржоче)*. Еге, добре тобі жартувати, збиточнику. Гостець, шанувати ся... От ти мені ліпше скажи, де подів ся банячок?

Наталка (*вибухав сміхом*). Банячок!!! Ха, ха, ха!

Влодко. Банячок? Алеж, Ганно, я не маю зовсім нічого спільного з кухонним начинем.

Ганна. Аякже, синенький, трилітровий банячок. Той, що я в нім бараболю варю. Де він, паничику мій со- лодкий?

Влодко (*плаксивим голосом*). Алеж се щось страшенне, щось нечуване! Се нападсть на невинного чоловіка! Ви мабуть помиляєте ся, Ганно, я ніякого вашого банячка не рушав.

Ганна (*ударяєть ся руками об поли*). Таже таки вчера по полудни прибіг до кухні і забрав горнець, а тепер уже не памятає. А на другий раз, бігме, не дам нічого з кухні. Аби не знати, як просив, то не дам.

Наталка. Ага, Влодку, я вже знаю, що се за баня- чок. Се той, що ти вчера вкопував у землю і бавив ся в криницю. Ти мав його вечером на городі. Я сама приносила тобі води до тої кринички. Він був, здаєть ся мені, синій, трохи потрісканий.

Ганна. Так, так, так, синенький, трилітровий ба- нячок...

Влодко. Ах, простіть мені, дорога Ганно, але я зо- всім забув. Тепер уже пригадую собі: Я лишив його там, під корчем агресту. Зараз вам принесу. (*Видігає не- редними дверми на подвіре. Вже за дверми чути його голос.*) Чоловік має голову повну ріжних плянів, де йому па- мятати про якийсь банячок!

Ганна (*збираєть ся іти за Влодком*). А то пустяк! Ще й сперечаєть ся зі мною старою.

Наталка. Ганно!

Ганна. А що там?

Наталка. Чи обід буде зараз?

Ганна. Та де там! От, я ще й бараболі не поста- вила. Може буде за пів години. (*Виходить.*)

Наталка (*розчарована*). Аж за пів години! А мені здавало ся, що я чую запах смажених... котлетів...

ЯВА 4.

Наталка і Миросьо.

Миросьо (*що бавив ся досі своїм коником біля дверей*). Я так хотів би, щоби Влодко зробив мені візочок... Вже стільки разів просив я його, а він усе каже: завтра зроблю. А мені так жаль. Коник є, якби так іще до нього візочок, то я возив би собі камінчики, сіно, так гарно бавив би ся...

Наталка. Попроси його ось тепер; він уже купив цвяшки в крамниці, то може тобі змайструвати візок. (*На боці сама до себе.*) Але де йому тепер у голові візок, коли він думає про іменини та годинник. (*Заглядає крізь вікно.*) Хтось іде до нас, якісь діти. А як біжуть швиденько! Се Славко й Оля! (*Відмикає вікно і кличе.*) Ходіть, ходіть, скоренько!

ЯВА 5.

Наталка, Миросьо, Славко, Оля.

Славко, Оля (*входять передними дверми до кімнати, обов з вудками до ловлі риби*). Добрий день, Наталко. Як ся маєш, Миросью?

Наталка. Ах, як то добре... Ви певно на риби вибрали ся?

Славко. Так! Хочемо йти на ту скелю за млином. Наш Федько оповідав учера, що там таке пстругів... Сподіємо ся гарної добичі і длятого хочемо, щоби й ви пішли з нами. Влодко знаменитий риболов, то думаю, зловить більше пстругів, як ми всі разом. Підете з нами?

Наталка. Шкода, що ви так вчасно йдете... У нас ще не було обіду, то мамуся не пустять нас на риби. Можеб так трохи пізнійше, за годину.

Оля. А леж се нічого не шкодить. Ми можемо піти тепер, а ви прийдете до нас по обіді. Виж знаєте, де є та скеля? Зараз, понизше млина. А де Влодко?

Наталка *(смієть ся)*. Пішов на город шукати для Ганни банячка. Але він уже десь небавом поверне. *(надслухув.)* От уже біжить. Чую виразно тупіт його деревляних сандалів.

Славко. Знаєш, Олю, сховаймо ся і налякаймо трохи Влодка!

Оля. Сховаймо ся, сховаймо ся! Я лізу осьтут за шафу. *(Ховаєть ся в куті за шафою разом із вудкою).*

Славко. А я ховаю ся під ліжко. *(Лізе під ліжко і говорить звідси притишеним голосом).* Але ви нічого не говоріть, не смійте ся, шоби не догадав ся.

ЯВА 6.

Ті самі й Влодко.

Влодко *(вбігає склянними дверми, підскакуючи і вимажуючи руками)*. Наталко, як би ти знала, яка чудова гадка прийшла мені до голови. Геніяльна гадка і то прийшла мені як раз тоді, коли я шукав Ганниного горшка.

Наталка *(сидить коло стола і удає спокій, але від часу до часу кидає поглядом у сторону ліжка й шафи)*. Ну, що там нового? Чи знов щось у справі твоїх іменин?

Миросьо *(згинаєть ся до коника і заглядає під ліжко)*. Ха! Ха! Ха! Бідний Влодзьо! *(Наталка киває йому рукою, шоби мовчав.)*

Влодко. Що ти смієш ся, дівваку? Не мішай ся до річий, яких не розумієш! *(до Наталки)*. Але ти вгадала;

сестричко. Моя геніяльна гадка справді відносить ся до недалекого торжества, а то: як перевести найкраще той день.

Наталка. А якжеж би? Так, як і завсігди було. Запросимо до нас Славка й Олю, будемо бавити ся, грати в круглі, в доміно, потім мамця дасть нам добрий підвечірок в альтані, або під липою... *(В тій хвилі, як Наталка кінчить говорити, висував Славко з під ліжка свою вудку, вдаряє нею Влодка легко по носі і зараз говав її назад).*

Влодко *(хапаєть ся за ногу).* А то хто мене бє? Що за немудрі жарти! Мироську, то ти?

Миросьо *(возить ся по землі із своїм конем у противнім кінці кімнати).* Та як я тебе можу бити, Влодзю, коли я так далеко? То хиба муха тебе вкусила?

Влодко *(починає скорим кроком ходити по кімнаті, вложивши руки до кишень).* Проклятї мухи! Але вернім до властивої річи. Ти мені то все дуже гарно представляєш, але мені вже, правду кажучи, знудились такі іменини з круглями і підвечірком під липою. Дятого уложив я зовсім новий плян. *(Наближаєть ся до шафи, а Оля ударяє його знов вудкою в ногу.)* А се що такого? Се неможливе, щоби мухи так кусали! Се за сильний біль. *(Оглядає своєю ногою.)* А може то який корч у носі? Бог знає... *(Сідає на кріслі і присуваєть ся ближше до Наталки).* Так, Наталочко, мені вже зовсім нецікаво слухати все тих самих історій Славка, а збираєть ся на сон, коли Оля починає оповідати про свої ляльки.

Славко й Оля мов на даний знак вискакують із своїх криївок і з піднесеними в гору вудками, кидають ся до Влодка. Так, Влодку? То ми вже тобі знудили ся? Гарно, гарно! І дрімаєш у наших товаристві?

Влодко *(переляканий, зриваєть ся з крісла).* Ах, то ви тут.. Але щож се за помисл ховати ся під ліжка?

Страшне штубацтво! То ви певно били мене також по ногах, а я обвиняв невинні мухи. Фе, стидайте ся! Негарно...

Славко. Негарно? А се гарно, що ти нас обмовляєш поза очи?

Влодко (*мякшим голосом*). Ну, ну, не гнівайте ся. Се я лиш оттак сказав, не маючи ніякої лихої гадки. Зрештою, то дуже добре, що ви є тут, бо можу також і вам оповісти свій плян.

Славко й Оля. Говори, говори! Ти знаєш, що ми ніколи довго не гніваємо ся.

Влодко. Отже слухайте, мої пані й панове. Ви мабуť читали всі Робінзона Крузо і знаєте про його самітне жите на острові, ріжні його відкритя, боротьби з Караїбами та позисканє товариша в особі Пятниці?

Наталка, Славко, Оля. Знаємо се дуже добре, бо читали сю книжку кілька разів.

Влодко. Отсей Робінзон Крузо, мусите знати, мої пані й панове, був завсігди моїм великим, недосяжним ідеалом. (*До дівчат, що вибухають сміхом.*) Чого гегочете, як гуси? Я мріяв про його пригоди і бажав собі хоч у сотній часті переживати се, що він. Та коли мені вже не судило ся в дійсности скитати ся по самітнім острові, то хочу хоч забавити ся в Робінзона. Лучаєть ся дуже добра нагода: мої іменини. Скажіть, що шкодило би нам у сей день замість дурних якихось іграшок, урядити велику забаву в Робінзона і Караїбів?

Славко. Ах, се було би чудово! А як думаєш се уладити?

Влодко. Возьмім собі хочби таку сцену, як на остров припливають Караїби із своїм полонеником і починають свій страшний пир. Розпалюють огонь і хочуть на нім пекти нещасного невільника. Та саме тоді являєть ся Робінзон і стріляє на них із свого лука. Одного

убиває на місці, інші утікають із ляком на свої човни, а Робінзон розв'язує невільника, називає його Пятницею і веде до своєї печери. Робінзоном буду я, Пятницею може бути Наталка, або Оля, а троє інших — се Караїби.

Оля. Але ми хіба якось поперебираємо ся!

Влодко. Розуміть ся, що так, і над тим треба власне подумати. Караїби се Індіяни, отже червоношкірі...

Наталка. Та ми чейже не будемо малювати ся червоною фарбою?

Влодко. Ну, се ні, але вистане вбрати ся в червону одіж, то значить у червоні сподні і якусь блюзку та позастромлювати у волосє когутячі пера. На лиця можете взяти маски з червоного паперу і Караїби готові.

Наталка. Але звідки візьмемо стілько червоних одягів?

Влодко. Не жури ся, знайдуть ся. От я маю дві пари червоних споденьок, а в тебе є мабуть якісь червоні блюзки.

Славко. Я маю цілий червоний, трикотовий костюм до купелі. Можна його взяти?

Влодко. А леж чудово! Трудніша справа буде з самим Робінзоном, бо він ходив в одіжи із звірячих шкір. Ну, кожушок я маю, можна його обернути поверх вовною і буде добре. Є також чорна, баранкова шапка, а треба ще постарати ся о сподні.

Оля. А деж буде відбувати ся та забава? Тут, у вашій кімнаті, чи на городі?

Влодко. Ні, в таким разі ми не мали би жадного вражіння, що знаходимо ся на безлюднім острові. Наша забава відбутеть ся таки на острові.

Всі (зачудовані). На острові?

Влодко. Так, на тім острові, зарослім хашчами, що лежить серед нашої ріки, там далеко, за мостом. Се чудовий острівець, неначе сотворений для Робінзона Крузо...

Наталка (*кривить ся*). Алеж ти знаєш, Влодку, що мамця не дозволяє нам лазити на той острів, бо там з одного боку вода така глибока, що може й дорослий утопити ся.

Миросьо. Так, так, мамуся не дозволяє ходити на той острів.

Влодко. Алеж про те власне ходить, що ми не будемо питати дозволу ані мамусі, ані татуся. Мусимо заховати наш замір у строгій тайні, бо инакше забава стратить весь свій чар. Винесемо ся потихоньки з дому, заберемо з собою все, що потрібне і забавимо ся пре гарно. Згода?

Всі. Згода! Згода!

Влодко. Значить, усе піде дуже добре. Тільки прошу вас, держіть язички за зубами (*звертаєть ся до Миросья*). Передовсім пильнуй ся ти, малий, бо як хочеш бавити ся зі старшими, мусиш навчити ся мовчати.

Миросьо. Не бій ся, Влодзю, я словечка не писну.

Славко. О, коби скорше надійшли ті твої іменини... Але ми вже мусимо йти на риби, Олю. Прийдете по обіді до нас, на скелю? Добре?

Влодко. Постараємо ся прийти. Па, бувайте здорові! (*Діти прощаюнь ся взаїмно. Славко й Оля беруть свої вудки і виходять передними дверми.*)

Влодко. Боже, який я радий, який щасливий! (*Ханав за руки Наталку і обов починають крутити ся „млиниця“. Миросьо підстрибує коло них і плеще в долоні.*)

Занавіса спадає.

ДІЯ II.

(Та сама диточа кімната, що в першій дії, тільки прибрана краще. Стіл заставлений гарною вишиваною скатертю, а на нім скляний флякон із рожами й іншими огородовими цвітами. На меншій столику лежать дарунки Влодка: скриночка з фарбами і нові черевики. Мама стоїть коло стола і приготує друге снідане: крає хліб і мастить маслом. Ганна стирає порохи. У куті стоїть щітка до замітання підлоги.)

ЯВА 1.

Мама і Ганна.

Мама. О, нині довго засиділись наші в купелі. Та я й не дивуюся, бо на дворі так горячо, а Влодко й Наталка як улізуть у воду, то цілий день там пересиділи би. А ще нині Влодкові іменини, тому він хоче добре собі ужити.

Ганна *(підходить до округлого столика і бере в руку один черевик)*. Алеж бо й даруночки гарні дістав Влодко. Такі добрі, міцні черевики, що повинен у них хоч два роки ходити. Ой, грубі мабуть гроші заплатили за них пан у Львові. Але я боюся, що він їм швидко дасть раду, як почне кудись по каміню лазити... *(Дивить ся на фарби в скриночці.)* Но, аж тепер буде

мати чим малювати. Певно вже всі стіни будуть покращені...

Мама (*усміхається*). Е, може так зле не буде, як вам здається. Він уже в останніх часах привикає трохи до порядку. От, книжки собі на полиці так гарно поскладав, своє гранатове убрання вичистив, одним словом бачу великий поступ під тим оглядом. Черевики мені також дуже сподобалися і я дуже задоволена, що ми йому справили їх, а не годинник, як то перед тим хотіли. Черевики і танші і практичніші; будуть йому вже на зиму.

ЯВА 2.

Мама, Ганна, Батько, Влодко, Наталка й Миросьо.

(Батько, Влодко, Наталка й Миросьо входять передніми дверми, весело розмовляючи і сміючися.)

Влодко (*біжить наперед і підкидає в гору клучочок, завинений в рушник*). Купіль була чудова! Як занурить ся чоловік у таку воду, то аж лекше на серці стане...

Всі (*сміються*). Ха, ха, ха! Лекше на серці!

Батько. Я думаю, що тобі нині й так зовсім не тяжко на серці. День почався для тебе дуже гарно: бажаннями, дарунками, цвітами. Надіюся, що так само гарно він скінчить ся.

Влодко (*моргаючи в сторону Наталки*). О, я також маю надію!

Мама. А тепер зїжте друге сніданє. Ось тут маєте хліб з маслом, а дістанете ще молока. Якого хочете: квасного, чи солодкого?

Діти (*хором*). Квасного! Зимного!

Мама. Добре. Підіть, Ганно, до пивниці і прине-
сіть горнець із квасним молоком! *(Ганна бере щітку
і шматку, якою стирала порохи, та виходить із кімнати
дверми на право).*

ЯВА 3.

Ті самі без Ганни.

Батько *(сідає коло стола і бере свій кусник хліба).* Сі-
дайте, діти, і їжте. По купелі мусите мати добрий апе-
тит? Правда?

Миросьо. О так, я маю дуже великий а-пе тит.
(Сідає кола батька.)

*(Влодко і Наталка беруть собі із стола хліб і відхо-
дять на бік та перешіптують ся між собою).*

Влодко *(притишеним голосом).* Треба зладити все ще
перед обідом...

Наталка *(так само).* Найтяжше буде з одіжею...

Мама. А сядьтеж бо трохи, діти. Та день такий
довгий, будете мати ще багато часу бігати й ба-
вити ся...

Влодко. Ні, мамусю, ми нікуди не хочемо бігти,
але так якось не можемо всидіти на кріслах.

*(Входить Ганна і несе на підносі камінний горнець та
кілька малих горняток. Ставить те все на столі і виходить
знов на право).*

Мама *(наливаючи молоко в горнятка).* Запросіть собі
нині на забаву Славка та Олю і можете бавити ся
з ними від обіду аж до самого вечера. Маєте до
свого заряду отсю кімнату, ганок, ціле подвірє і ці-
лий сад.

Наталка *(одною рукою бере горнятко з молоком, а дру-
гою штовхав злегка Влодка).* О, я вже наперед тішу ся.
Славко й Оля такі приємні, так добре з ними бавити

Іменини Влодка.

ся, так багато різнородних забав уміють. *(Вона й Влодко поть чим швидше молоко і по хвилині ставлять на стіл порожні горнятка).*

Миросьо *(стає від стола).* Я біжу тепер до саду і буду бавити ся новим візочком, що мені Влодзьо зробив. Буду возити трісочки і камінчики та кричати: гайта, вісьта! *(Вибігає передними дверми і кричить іще за сценою: гайта, вісьта, віо!)*

(Мама збирає із стола начинє і виходить на право).

ЯВА 4.

Влодко, Наталка, Батько.

Батько *(виймає з кишені часопись).* От дістав я нову часопись із почти. Треба прочитати, що там нового в світі *(до Влодка).* Як прочитаю, дам тобі, бо знаю, що ти також дуже цікавий. *(Починає читати).*

Влодко. Добре, добре, татусю! *(до Наталки тихцем).* Ох, мене тепер зовсім що иншого цікавить! Наталочко, я вже умираю з нетерпеливости. Але скорше не можемо робити ніяких приготовань, заки... всі не опустять кімнати.

Наталка. Тихо, Влодзьо, тихо, бо все попсуєш. Пожди, я пораджу таткови піти читати на ганок. *(До батька голосно).* Може татко підуть на ганок, або до альтани... Тут так горячо і мухи не дають спокою...

Батько *(підносить голову з над часописи).* Ага, справді на дворі буде ліпше. Піду до альтани... *(Встає і прямує до передних дверей).* А ви, діти, ходіть також бавити ся до саду. *(Виходить).*

Влодко й Наталка. Ідемо, зараз ідемо й ми, татусю...

ЯВА 5.

Влодко і Наталка.

Влодко (*затирає радісно руки*). Можу тобі погратувати, Наталко... Побіч многих і ріжнородних здібностей маєш ти ще, як бачу, великі дипломатичні здібности. Славна колись з тебе буде послиця до сойму у Львові...

Наталка. Дуже мене се тішить, але я, правду сказавши, не розумію, що се значить...

Влодко. То значить, що ти так гарно, проворно і мудро позбула ся татка з кімнати. Ну, се правдива дипломатія. Признаюсь, що я сам не знаю, чи відважив би ся на такий крок.

Наталка. Та бо ти вже взагалі починаєш тратити свої здібности. От хочби ся справа з годинником. Хвалив ся, що дістанеш годинник, а дістав черевики...

Влодко (*оправдуєть ся*). Ну, тутки справді стало ся якесь чудо, бо я чув виразнісенько, як мамця говорила: Купи йому годинник. Хиба відтак роздумали ся, а в таким разі мій слух тут зовсім не винен. Але тепер не поря на балачку. Мерщій до роботи, бо час на місци не стоїть!

Наталка. Я вже зробила чотири маски з червоного паперу і придбала трохи когутячого піря.

Влодко. Де воно? Покажи мені, нехай перегляну!

Наталка. Тихо, не говори так голосно. Я сховала все тут за образ. (*Присуває крісло до одного з образів, що висять на стіні і витягав ізза нього щось завинене в папір*).

Влодко. Також сховок знайшла! Могла Ганна нині якраз стирати порохи з образів і побачити. (*Розвиває папір і виймає з нього червоні маски з отворами на очі, ніс і уста*). Маски гарні! Ану, я спробую одну (*натягяє одну маску на лице*). Я що, як я виглядаю?

Наталка (*сміється*). Ха, ха, ха! Правдивий Індіанець!

Влодко (*скидає маску і переглядає когутяче піре*). О, тих пер за мало. То хіба на одного Караїба вистане, а їх мусить бути разом із Пятницею чотири. Мушу ще сам пошукати, але пізніше. Я вже змайстрував луки з вербових галузок і добрих, паперових мотузків та повистругував стріли. Вони лежать на разі під ганком, але треба буде їх перенести до огороду, в ті величезні, густі лопухи, що ростуть під плотом. Там буде головний арсенал. А деж є ті червоні убраня?

Наталка. Ах, мої блюзки тут у шафі, але ті споденьки аж на стриху, у великій скрині, де зложені всі зимові річи. Там також мусить бути твій кожушок.

Влодко (*благаючим голосом*). Наталочко, голубочко, можеб ти ще пішла на стрих, бо я, ти знаєш мене добре, не розумію ся на таких річах; можу залізти до якоїсь іншої скрині.. (*Бере Наталку за руку і дивиться їй в очи*). Підеш? Я буду тобі такий вдячний.

Наталка (*сердиться*). Е, ти собі мудрий, Влодку. Хочеш, щоб я брала на себе всякі найтяжші і найнебезпечніші діла. А що я скажу, як мамця питає, по що я йду на стрих?

Влодко. Овва, скажеш, що тобі треба якоїсь забавки, або старої книжки зі стриху тай кінець. Можеш у кінці перейти тихонько через сїни і сходи, що ніхто навіть не почує.

Наталка (*вже трохи переконана*). Я можу піти, але не знаю, чи воно вдасть ся. Ті сходи скриплять так неможливо...

Влодко. Іди! Не бій ся! А не забудь принести мені тую шкірку з оленя, що висить там на шнурі.

Наталка (*збирається йти на право*). Шкірку? А тобі на що?...

Влодко. Не питай ся! Побачиш потім сама.

Наталка. Добре, принесу. Але ті сходи так страшно скриплять... *(Виходить дверми на право).*

ЯВА 6.

Влодко сам.

Влодко *(завиває маски та пера в папір).* З говореня Наталки виходить, начеб я накладав на неї всякі обовязки, а сам нічого не робив. А забуває вона, хто придумав цілий плян, повизначував ролі, позаряджував усе. Цікавий я, чи вона сама впалаб на таку гадку, а в кінци, чи відважилаб ся на такий сміливий крок. Та де там! Вона дуже гарненько і спокійненько забавлялаб ся з Олею ляльками... *(Зближаєть ся до шафи).* Тут, каже Наталка, мають бути її блюзки. Треба пошукати, заки верне ся зі стриху. *(Відчиняє шафу і починає шукати поміж одіжею).* Ах, який же тут нелад. Тяжко знайти щонебудь... А ось мабуть вони. *(Витягає кілька блюзочок із червоної матерії і переглядає їх).* Ся може придати ся і отся також від біди... Ну, та третя вже надто понашивана коронками і зовсім не подібна до шкіри Індіанів. В кінци більше нам не потрібно, бо Славко й Оля мають принести щось свого. *(Бере вибрану одіж і кладе на крісло. За дверми на право чути кроки).* Ов, хтось іде... Зовсім не в пору! *(Підбігає до дверей і хапає за клямку).*

Наталка *(за дверми).* Пускай, Влодку, се я!

Влодко. Ах, а я думав, що мамця.

(Пускає до кімнати Наталку, що несе перед собою цілий клунок одіжі).

ЯВА 7.

Влодко і Наталка.

Влодко (*радісно*). Твоя виправа, як бачу, увінчала ся успіхами. Дуже мене се радує. А мамця чула, як ти йшла? (*Порпаєть ся в клунку*).

Наталка. Ні, ніхто не чув. Двері від кухні до сінний замкнені, а мамця така зайнята обідом...

Влодко (*розтягає принесену шкіру*). Прегарна! З неї вшию собі знамениті шаравари, як пристало на Робінзона. Але я мушу зробити се вже таки там між лопухами, бо тут занадто небезпечно. Тепер перенесу весь сей крам у лопухи. Вийди, Наталко, на двір та поглянь, чи нема там кого. Менше приємно було би мені стрінутися по дорозі з татком або Ганною.

Наталка. Добре, я піду подивитися, але переносити мусиш уже ти сам. (*Вибігає передними дверми*).

ЯВА 8.

Влодко сам.

Влодко (*складає всі рiчи разом у шкіру*). Зроблю собі такий клунок, перекину через плечі тай гайда в огород! Ну, Богу дякувати, приготування добігають щасливо до кінця. І не перешкодив нам ніякий непрошений гість! А Миросьо який чемний! Видко взяв собі до серця те, що я вчора наказав йому; не вмішуєть ся до нічого і держить гарненько язик за зубами... (*В тій хвилі чути за правими дверми кроки*). Ох, я вже врік!.. Мамця йде!.. (*Хапає всі рiчи й кидаєть ся разом із ними на ліжку так, що накриває їх собою. Починає стогнати й охнати. На се входить мама*).

ЯВА 9.

Влодко, мама.

Мама (*входить поспішно до кімнати, але побачивши Влодка на ліжку, задержуєть ся зачудована*). А ти що робиш, Влодко? На що буриш ліжку?

Влодко (*стогне*). Ох, ох, ох...

Мама (*затривожена зближаєть ся до ліжка*). Влодзю, бій ся Бога, чого так стогнеш? Що тобі стало ся, дитинко?

Влодко. Ох, ох, ох...

Мама (*кладе свою руку на його рамя*). Болить тебе щось? Так? Скажи, дитинко, не тривож мене так...

Влодко. Ох, ох, ох... Ме-не стра-шен-но бо-лить у се-ре-ди-ні... Ай, ай, ай! Не ви-дер-жу!

Мама. Боже милий! І що се тобі могло так пошкодити?... Може ти їв зелені яблука або грушки?

Влодко. Ні, ні... Я не зна-ю, що...

Мама. Пожди хвильку. Я звару тобі центурії, то зараз лекше тобі стане. (*Виходить дверми на право. В тій саме хвилі відчиняють ся двері від ганку і на порозі стає Наталка*).

ЯВА 10.

Влодко, Наталка.

Наталка (*смієть ся*). Ха, ха, ха! Чого ти такий червоний і чого лежиш на ліжку? Що тут стало ся?

Влодко (*злазить із ліжка, незадоволений*). Ет, стало ся щось дуже дурне...

Наталка. Ну, що таке?

Влодко. Саме тоді, як я звязував у клунок усі наші річи, вийшла до кімнати мамця. Можеш собі уявити, в яким страшнім положеню я нараз опинив ся... Втікати

на двір не було вже часу і я в тривозі, що все пропало, кидаю ся з тим усім на ліжко і удаю хорого на черево. Мамця дуже перелякала ся і пішла зварити мені центурії. Ах, на саму згадку центурії робить ся мені недобре. Нічого гіршого не могло стати ся... Ще мене готові положити до ліжка і... веліти випити „порцію“ центурії...

Наталка *(успокоюючим голосом)*. Алеж то ще нічого такого страшного. Я думала, що не знати, яке нещастє склало ся. Бери свій клунок і йди спокійно в огород. Татко читає в альтані і ані не думає виходити з саду; Ганна сидить у кухні і обирає бараболю. Ніхтo тобі не перешкодить. Ага, говорила я також через пліт із Славком. Казав, що будуть ожидати нас під великою березою о годині пів до третьої. Я піду тепер до кухні до мамці і скажу, що тобі вже стало лекше і ти пішов у сад віддихнути свіжим воздухом.

Влодко *(жалібним голосом)*. А центурія і дієта?

Наталка. Центурію можеш іще в кінци випити. Треба тільки добре засолодити і випити одним душком. А що до дієти, то я думаю, що мамуся не зробить тобі такої прикрости в сам день твоїх іменин...

Влодко *(радісно)*. Бог би через тебе говорив, Наталочко. Ні, ти дійсно дуже мудра! Значить: справа полагоджена і я несу всю нашу добичу на головний склад. *(Гере клунок на плечі і виходить передними дверми)*.

Наталка *(сама до себе, усміхаючись)*. Чи бачив хто таке диво? Наш Влодко — такий герой, а боїть ся чаю з центурії... *(Виходить на право)*.

Занавіса спадає.

ДІЯ ІІІ.

(Сцена представляє ріку, два береги і невеличкий острів серед ріки. Ріку представляє середня часть сцени, вистелена блідосинім папером, що нагадує краску води, з порозкиданими тут і там камінюками. Острів — се купа піску, або дрібного каміння; на нім багато повтиканих зелених корчів та малих деревець. Передня і задня часть сцени (на них треба лишити менше місця, як на ріку) — береги ріки; на берегах може бути також трохи піску й більші дерева. Острів положений праворуч від глядача і притикає з сеї сторони до стіни сцени).

ЯВА 1.

Влодко, Наталка, Миросьо, Славко, Оля).

(Всі діти надходять, поперебيرانі, з лівої сторони, переднім берегом. Влодко одітий як Робінзон Крузо в кожушку переверненім до гори волосом і споднях з оленьчої шкіри. На голові має чорну баранкову шапку. На рамени несе лук, із кишені кожушка стремлять стріли. Наталка, Славко й Миросьо — Караїби в червоних одягах і червоних масках на лицях; їх голови фантастично прибрані різнородними перами, а на раменах луки. Оля представляє Пятницю; одіта так само, як Караїби, але без лука. Славко несе в руках звій штурків).

Влодко. Ось ми вже і на місці. Сей остров *(вказує рукою в напрямі острівця)*, се осідок славного героя „Робінзона Крузо“. Його ви маєте ось тут перед собою *(показує на себе)*. Але на його самотній остров вдирають ся непрошені гості-Караїби, щоби тут відбути свій страшний обід: зісти чоловіка. Ті Караїби — се ви *(вказує на дітей — „Караїбів“)*, а отсе *(на Олю)* їх нещаслива жертва.

Оля *(нетерпеливо)*. Та ми вже се стільки разів чули... Ти, Влодзю, любиш дуже багато говорити, а ми вже хочемо бавити ся. Я зрештою не буду зовсім така нещаслива, бо ти мене виратуєш від зідження...

Всі діти, крім Влодна. Ха, ха, ха!

Влодко *(строгим голосом)*. Олю, кілька разів мушу тобі пригадувати, що підчас забави має бути дисципліна? Уяви собі, що ти жовнір, ідеш на війну і муши слухати старшину... Ех, правда, ти дівчина і про такі річі не маєш понятя!

Славко. Починаймо забаву!

Влодко. І я також тої самої гадки. Отже ви на разі лишіть ся на сім березі, а я перебриду на остров. Сяду собі на найвисше місце і буду, як Робінзон, глядіти на море, чи не видко якогось європейського корабля. Тоді ви йдіть також на остров. Пятниця мусить мати звязані руки. Побачивши вас, я сховаю ся між корчі і звідти буду вам приглядати ся. Поза тим знаєте вже все *(закочує свої шаравари і хоче лізти в воду)*.

Наталка *(до Влодка)*. Пожди, ти маєш сірники! Муши нам дати, бо не зможемо розпалити огню!

Влодко. Ах, забув! На, маєте! *(Кидав їм пачку сірників і починав брести через воду. Йде поволи й осторожно)*.

Наталка *(смієть ся)*. Правдиві Караїби плили човнами, а ми бідні мусимо брести через море.

Славко (наближаєть ся до Олі зі шнурками). Ну, невільнику, мушу тебе добре звязати! (Вяже їй назад руки).

Оля. Ой, ой, ой, та не так дуже тісно! Звільни трохи!

Миросьо. Бідна Оля! Добре, що я не Пятниця.

Славко. Тобі властиво треба би також звязати ноги, але се зробить ся аж на острові, бо так не могла би ти брести.

Влодко (зайшов уже на остров та виліз на найвисше місце, над водою. Тут сідає на камені і прислонивши від сонця очи, дивить ся в сторону ріки). Ні, не видко ніякого корабля... Ах, уже десять літ сиджу тут на заточеню і за той час людська нога не ступила ще на сей дикий остров. Мабуть прийдець ся мені так і загинути на самоті! Що мені з того, що я знайшов собі печеру, в якій можу жити, що винайшов поживу для себе, посіяв збіже, відкрив сіль та кремень? Що мені з того всього, коли я не маю з ким говорити, не маю приятеля, з котрим міг би поділити ся своїми здобутками...

Оля. А се що таке? Таже в книжці сього нема. Чого він говорить сам до себе?

Наталка. Хиба ти не знаєш Влодка? Він уже фантазує...

Влодко (дає рукою знак, щоби діти йшли на остров; відтак хапаєть ся розпучливо за голову). І ще до того ті сліди, які я стрічаю на моім острові і які, як думаю, належать до диких... Ах, як трівають вони мене!

Славко. Він дає нам знак. Треба йти! (до Олі) Тебе буду провадити перед собою за шнурок, а ви йдіть позаду. (Перев'язує їй ще шнурком у половині, бере кінці в руки і входить із нею у воду. За ним сліднують Наталка й Миросьо).

Влодко (немовби він знечевя побачив дикунів). Ох, та сеж якийсь човен пливе... А в нім сидять червоношкірі... Чи здається мені так, чи справді бачу: Один із них пов'язаний шнурами... (поправляє на собі лук). О, нині треба буде мені мабуть бороти ся... (Сходить у низ і ховається в корчі).

Славко (до Наталки). Ну, се все вже трохи відмінно, як у книжці, але він говорить чудово... Повинен вступити до театру... (Вони підходять до самого острова). Наш човен причалує до берега. Я думаю, що дикуни не повинні заховувати ся так тихо, як отсе ми... Кричим трохи... (Вибігають на беріг острова з проразливим криком).

Славко, Наталка, Миросьо. Го, го, го! Ге, ге, ге! Угу, угу, угу...

Влодко (виставляє голову з корчі). Е, панство, та се вже навіть для дикунів занадто дико. Будьте тихше!... (Ховається знов).

Славко (до Наталки й Миросья). Тутки справимо собі бенкет. Ходи, невірнику, нехай прив'яжу тебе до дерева, а ви, товариші, назбирайте палива, щоби було на чім спекти печеню. (Прив'язує Олю до дерева).

Наталка. Ідемо, наш проводире, йдемо. (Віддаляється разом із Миросьом і обоє починають збирати патики на паливо).

Славко. На сім місци розложимо огонь. Треба вирвати траву і вирівнати гарненько. (До Олі, котра порушила ся). А ти чого там рухаєш ся? Ще тісніше треба прив'язати?

Оля (підносить на Славка очі з виразом благання). Ох, змилуй ся наді мною, пане... Не убивай мене, даруй мені житє...

Славко. Дармо просиш. Ти вже засуджений на

смерть... (до Наталки й Мирося). А ви де так довго?... Ходіть скорше! Не тратьмо часу.

Миросьо (несе велику купу ріща). Я вже приніс. Можемо розпалювати огонь.

Наталка. І я також. (Зсипує ріще на купу).

Оля (зітхав). Ох, ох... Помилуйте.

Славко. Ось я беру два кусники дерева й добуду огню. (Бере в руки два патики і починає терти, а тимчасом світить сірник та розпалює огонь)*).

Наталка й Миросьо (кричать). Гу, гу, гу! Обід будемо мати, обід! (Виконують весний танець навкруг огню). Сmachний обід!

Влодко (вихилується за корчі). Ні, я не можу допустити до цього, щоб вони тут, на моїм острові, ілі чоловіка. Мушу їх конечно звідси прогнати, бож вони, зівши чоловіка, знайдуть мене і схочуть іще й мною пожити ся. Біда тільки, що їх багато, а я один. Але треба бути відважним! (Бере лук, накладає стрілу і натягав шнурок). Ось сей, що розпалює огонь, се мабуть їх проводир... До нього наперед буду стріляти! (Пускає стрілу, що паде недалеко огню). Ох, не вцілів...

Славко (зривається на рівні ноги). Товариші! Хтось стріляє на нас! Якийсь укритий ворог! Ану, віддячім ся йому! (Натягає лук і стріляє в сторону корчів; разом із ним стріляють також Наталка й Миросьо).

Влодко (вискакує з укриття і ціляє ще раз до Славка), Ну, тепер чейже не схиблю! (Стріла перелітає коло Славка, котрий паде на землю, мов неживий. Лук вилітає з його руки, а він лежить, розкинувши руки).

Наталка. Ох, наш проводир згинув! Горе нам! Бо-

*) Очевидно все тут імітується тільки.

ронім ся! *(Натягнув лук і хоче стріляти, але в тій хвили летить в їх сторону стріла від Влодка).*

Миросьо. Горе нам!... Утікаймо! *(Обоє утікають на право. Біжуть на кінець острова і зникають за сценою).*

ЯВА 2.

Влодко, Оля, Славко.

Влодко. Утікли прокляті людоїди! Тепер можу я відв'язати сього нещасного. *(Зближається до Олі, що стоїть даліше прив'язана до дерева; знечевя роздається за сценою крик).* Ов, а там що стало ся? Чого вони так крикнули?

Славко. *(що досі удавав неживого, зривається, переляканий, з землі).* Вони топлять ся! Певно пішли на глибоке місце. Я чув виразно голос Наталки: ратуйте!

Влодко. Ох, нещасні! Біжим до них! *(Оба біжуть на право).*

ЯВА 3.

Оля сама.

Оля *(прив'язана до дерева).* Ах, що там стало ся, що стало ся? Кричать: ратуйте, топлять ся бідні... А я прив'язана! Хотіла би побігти на поміч, а тут шнури тримають... *(Шарпається і старається розірвати шнури).* Ні, не пускають; -Боже, Боже!...

Голос Влодка за сценою. А то дівчак! Тільки перелякав нас і перервав забаву...

Оля *(спокійніше).* Вони вже вертають. Мабуть не стало ся нічого злого.

ЯВА 4.

Оля, Влодко, Славко, Наталка, Миросьо.

Влодко *(іде наперед і веде за руку мокрого й розплаканого Миросья; за ним входять інші діти).* Не плач уже! Се ще не така велика біда, що ти трохи скупав ся.

Миросьо *(крізь слези).* Аа, скупав ся... Я вже був цілий під водою. Цілий, з головою... Ще тепер уха й ніс повні води...

Славко *(до Наталки).* А чоґож ви лізли там, де рве вода? Треба було втікати туди, куди ми прийшли.

Наталка. А він чому біг наперед і хотів мене держати ся? Таке мале, а непослушне...

Оля *(все ще привязана).* Ой, не сваріть, а ліпше розважіть мене, бо я вже шкіру з рук поздирала.

Славко. Таж я зовсім забув про нашого бідного Пятницю! Зараз тебе увільню, хоч се властиво належало до Влодка-Робінзона. *(Розв'язує Олю від дерева).*

Оля *(випростовуєть ся).* Ох, усі кости болять мене... Гарна забава! Я почувую ся зовсім так, якби мене хто збив. Ще й та маска парить лице *(скидає маску).*

Влодко. На щож ти скидаєш маску? Та наша забава ще не скінчена.

Миросьо *(дальше крізь слези).* Я не хочу вже бавити ся. Я цілий мокрий. Мені зимно.

Наталка *(садовить Миросья на великім камені).* Сядь собі тут і суши ся до сонця. Але то біда, що й сонце не довго вже буде гріти. За кілька хвиль сховаєть ся воно за ліс. *(За сценою, на ліво, чути голоси людей, що надходять).* Ов, хтось надходить берегом... *(Дивить ся на ліво).* Ах, чи се правда, чи мені привиджуєть ся?...

Влодко. Що такого?

Наталка *(переляканим голосом).* Татко й мамця ідуть

до нас! Не віриш? Гляди, ось там виходять ізза верби... Ще й Ганна шкандибає за ними..

Влодко (*заломлює руки*). Ох, Боже! Яка невдача, яке некорисне закінченє... І як вони знали, де нас шукати?...

Оля (*збентежена*). Тепер ваш татко скаже все нашому і буде біда... Я вже знаю добре: не пустять нас певно якийсь тиждень із хати.

Наталка (*підбігає до Мирося і смотрить руками його одіж*). А той ще мокрий... Шкода, що ми лишили на березі одяги; можна би було його ще швиденько перебрати.

Славко (*махав безнадійно рукою*). Ого! Вже надходять! Пропало все...

(*Між дітьми повстас замішанє. Скидають маски, деякі починають зривати пера з голови*).

ЯВА 5.

Ті самі, батько, мати, Ганна.

Батько (*надходить берегом із лівої сторони разом із мамою*). Так, так, ми не помилили ся; се вони. Алеж як вони поперебирали ся!... Що се за червоні одяги на них?...

Ганна (*іде позаду*). А то збиточники! Прошу подивити ся на Влодка... В кожусі і в таких страшних споднях... Ігій!

Мати (*кричить до дітей*). Но, діти, гарно ви поступили, дуже гарно... Без нашої відомости утікаєте з дому і то на таке місце, на яке я заборонила вам ходити, Ходіть зараз на беріг!

Влодко (*виступав наперед*). Мамусю, та ми не хотіли...

Батько (*остро*). Зараз на беріг! Не будете чейже оправдувати ся через воду.

Діти (сходять поволи в воду і звільна наближають ся до берега. Славко й Оля йдуть по задю, сильно збентежені).

Ганна. Мамко моя рідна! Та якби я таке страшне побачила в ночі, то вмерла би зі страху...

Батько (до дітей, що вийшовши на беріг, стоять оподалік). Тепер скажіть мені, діти, що за ціль мала та ваша комедія: утеча з дому, мандрівка на остров та отся маскарада? Найбільше дивую ся тобі, Влодку, бо ти, як найстарший, повинен був подумати над тим, яку журбу і який неспокій викличе дома ваша неприсутність.

Влодко (несміло). Ми... ми... хотіли бавити ся в Робінзона Крузо і Караїбів... А що сей остров найбільше надаєть ся до сього, то ми вибрали його на місце забави. Треба нам було також відповідних костюмів для Індіян і для Робінзона... А нічого не говорили ми про се, бо знали, що татко й мамця не дозволять...

Батько. Добре. Ти вже сказав усе, що мав сказати... Тепер я оповім вам, що стало ся у вашій неприсутности. Вуйко Степан, що так любить вас усіх, хотів зробити вам нині, на іменини Влодка, милу несподіванку. Задумав уладити в себе, в городі, малий фестин із льотерією, штучними огнями й ріжними товариськихми забавами і забрати вас усіх туди своїм візком. Не згадував про се нічого, бо хотів, щоби се була правдива несподіванка для Влодзя на іменини. На се свято запросив наперед багато дітей з місточка, а нині рано приготувив усе, що потрібне до фестина та приїхав пополудни сам по вас. Щойно тоді, як він заїхав візком перед наш дім та оповів цілий свій плян, оглянулись ми, що вас десь нема. Перешукали цілий город, сад, ходили питати всіх сусідів; були також і у ваших родичів (до Славка й Олі), думали, що ви може там усі разом бавите ся. Але всі пошукування були даремні...

Іменини Влодка.

3

Влодко (*крізь слези*). Яка шкода... Якби ми були знали, що так станеть ся...

Батько. Тепер уже за пізно плакати. — Коли ми так стратили більше, як дві години і вас не знайшли, вуйко відїхав, бо не міг довше ждати: мав іще якусь важну справу до полагоди. Було йому дуже прикро, що мусить відкликати фестин, тим більше, що все було приладжене. І ще до того сам особисто трудив ся... Що-йно тепер, пів години тому, оповів нам один господар, що бачив якихось дітий на острові і ми поспішили сюди.

Наталка. Бідний вуйко... Ой, Боже, що ми наробили...

Мати. То ще не все. Найважніше те, що вуйко задумав получить приємне з пожиточним. Недавно говорив він із тобою про бідних дітий-сиріток, яких тепер по війні так багато і ти передумував над способом, як можна би принести поміч. І ось наш добрий вуйко не забув тут і про тих бідних дітий: весь дохід з льотерії, ціни вступу, які всі учасники мали заплатити та добровільні датки, збирані при сій нагоді — мали бути призначені на воєнні сироти. Чи не була се гарна ціль?

Влодко. Ах, як я жалую нашого кроку... Така добра була нагода допомогти сиротам.

Ганна. Ага, тепер уже за пізно жалувати. Та ще бідна тіточка напекла тортів, тісточок, хотіла справити велике принятє. Навіть морожене мало бути! А якже, таке ванільове і чоколядове, як ти любиш, Влодзю...

Мати (*спостерігає, що Миросьо мокрий*). А се що знов? Чого ти мокрий весь?

Наталка. Він упав трохи в воду і замочив ся...

Мати. Ну, ще сього бракувало, щоби котре з вас

утопило ся... Треба його зараз перебрати в суху одіж. Деж ваші убраня?

Влодко. Ми зложили всі убраня там дальше в корчах, коло тої широкої верби...

Батько (*успіхаєть ся*). А самі повбирали ся, як до цирку і гайда на остров. А звідкиж ти, Робінзоне, взяв такий страшний одяг?

Влодко (*засоромлений*). Кожушок мій, а сподні ушив собі з оленячої шкіри...

Мати. Чудово вшив! Нема що й казати. А звідкиж ви стілько пер набрали?

Наталка. То з наших когутів і гусий.

Ганна (*беть ся в чоло*). Ага! Аж тепер мені ясно, чого то Влодзьо бігав так перед обідом за жовтим когутом. Ха, ха, ха!

Мати. А мені тепер стала щось дуже підозріла та твоя нинішня недуга, Влодку! Що се був за біль жолудка, що по кількох хвилях зовсім уступив?

Влодко (*червоніючись*). Ах, мамцю, я мусів так зробити... Мамуся так несподівано увійшла до кімнати в тій хвилі, як я приготовлював костюми... Я мусів кинути ся на ліжко і удавати хорого...

Мати. Гарно, гарно! Так обдурювати свою маму? Не надіялась я дїждати ся такого від свого найстаршого сина. Та ще й чужих дітий випроваджуєш кудись без відомости родичів. (*До Славка й Олі*). Ваша мамця, як почувла, що вас нема у нас, то мало не плакала з переляку...

Батько. Одним словом: за таку штуку належалось би вас добре покарати. Та я сим разом прощаю вам з огляду на се, що нині Влодкові іменини, та що ви вже й так покарані тим, що оминула вас вуйкова несподіванка. Тепер ходіть перебрати ся і підемо до дому.

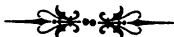
Мати. Одинока кара для вас буде ся, що нині дістанете на вечеру тільки кулешу з молоком. Я з Ганною ціле пополудне шукала за вами і не було часу приладити щось ліпшого. Ходіть швидко, бо сонце вже зайшло, і Миросьо може перестудити ся. *(Всі йдуть на ліво; на переді родичі, потім діти. Славко й Оля йдуть трохи осторонь із спущеними головами та перешиптують ся між собою. На самім кінци Ганна).*

Влодко *(сумовито)*. Мені найбільше шкода сього фестину й льотерії...

Наталка *(з жалем)*. І бідний вуйко сам приїздив по нас...

Миросьо *(зітхає)*. І торт був і тісточка і морожене, а нас там не було... *(Зникають усі за сценою).*

Занавіса спадає.

- Ч. 15. *Марія Штелігівна*: „**За склянною стіною**“.
- Ч. 16. *Володимир Хронович*: „**Пригоди Лиса-Панаса і його жінки Мотрі**“, з образками О. Кульчицької.
- Ч. 17. *Микита Магир*: „**Байки**“, з численними ілюстраціями А. Манастирського.
- Ч. 18. *Вуйко Влодко*: „**Пригоди Юрчика Кучерявого**“, часть I, перероблена і доповнена, зі 120 образками О. Куриласа.
- Ч. 19. *Антін Лотоцький*: „**Езоп**“, оповіданє про житє славного байкаря.
- Ч. 20. *Я. Вільшенко*: „**Байки Езопа**“, в перерібках після Ля Фонтена, Е. Г. Лєсінґа і Гелґрта із численними образками.
- Ч. 21. *Міґуель Сервантес*: „**Пригоди Дон Кіхота**“, з ориґінальними дереворитами Густава Доре.
- Ч. 22. „**Пригоди барона Мінхгавзена**“, (на українську мову перелицював *Я. Вільшенко*), з образками найліпших німецьких малярів.
- Ч. 23. „**Казки 1001 ночі**“:
- а) Про Алядина і чарівну ліхтарню.
- б) Моряк Сіндбад.

Річники „Світа Дитини“ з 1921 р.:

а) зброшуровані	1400	Мк.
б) в модерному переплеті	2000	„
в) в люксовім переплеті	2300	„
Річник з 1920 р. (брошурований)	1800	„

На посилку долучити належить 35 Мк.

Замовленя слати:

Видавництво „Світ Дитини“, Львів, ул. Зіморовича, ч. 3.

„СВІТ ДИТИНИ“

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЧАСОПИС

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ І МОЛОДИЖИ

ВИХОДИТЬ

у Львові 1 і 15 кожного місяця.

На передплату в краю складається на рік 1922 титулом задатку: 1000 Мк., платних із гори при замовлюванню.

Для Америки й Канади 2 дол. на рік.

Замовлення слати на адресу:

Видавництво „СВІТ ДИТИНИ“,

Львів, ул. Зіморовича, ч. 3.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

3 0112 082578623